

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/67/2012
Identifikačné číslo spisu:	7709010441
Dátum vydania rozhodnutia:	16.01.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Burger
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:7709010441.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Burgera a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Milana Lipovského na neverejnom zasadnutí konanom 16. januára 2013 v trestnej veci obvineného T. V. pre pokus zločinu ublíženia na zdraví podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. k § 155 ods. 1 Tr. zák. a iné, vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 3T 137/2009, o dovolaní, ktoré podal generálny prokurátor Slovenskej republiky v neprospech obvineného T. V. proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 23. januára 2012, sp. zn. 8To 56/2011, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkami Okresného súdu Michalovce zo dňa 15. decembra 2009 (právoplatným vo výroku o vine) a zo dňa 10. februára 2011, sp. zn. 3T 137/2009, bol obvinený T. V. uznaný za vinného z pokusu zločinu ublíženia na zdraví podľa § 14 ods. 1 Tr. zák. k § 155 ods. 1 Tr. zák. a z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák.

Konkrétne na tom skutkovom základe, že

dňa 19. januára 2009 okolo 21.30 hod. v Michalovciach, na ul. Mlynskej č. 15, fyzicky napadol poškodených - teraz už nebohého I. K. (prezývaného D.) a O. O. (prezývaného Q.) tým spôsobom, že v podnapitom stave sa snažil násilím, bez súhlasu poškodeného - teraz už nebohého I. K. vniknúť do jeho bytu tak, že najprv lomcoval kľučkou uzamknutých vchodových dverí, potom sa do týchto oprel a vytlačil ich, po otvorení ktorých vnikol dnu do bytu, kde po výzve obvineného T. V. (prezývaného N.) poškodenému - teraz už nebohému I. K., aby tento išiel s ním, túto výzvu obvineného poškodený odmietol, na čo sa obvinený na poškodeného - teraz už nebohého I. K. zahnal rukou a päťou ho udrel do tváre. Následne vybral spoza chrbta z nohavíc nôž, ktorým sa začal zaháňať na poškodeného - teraz už nebohého I. K., ktorý si v dôsledku tohto útoku obvineného tvár chránil rukou, kde pri tomto útoku obvinený poškodeného nožom bodol do pravej ruky v oblasti bicepsu a následne na krik a plač do bytu vošiel poškodený O. O., ktorý sa snažil obvineného od poškodeného - teraz už nebohého I. K. odtiahnuť. Aj na neho sa obvinený zahnal nožom smerom na ľavú polovicu tváre, čím spôsobil

poškodenému - teraz už nebohému I. K. stredne ťažké poranenia, ale spôsobom vykonania a lokalizáciou ako nebezpečné, a to dve hlboké bodné rany v oblasti pravej ramennej kosti s dobou liečenia a práceneschopnosti 4 týždne, poškodenému O. O. ťažké poranenia, ale spôsobom vykonania a lokalizáciou rany ako nebezpečné pre blízkosť ľavého oka, a to povrchovú reznú ranu ľavej polovice tváre s práceneschopnosťou 5 dní.

Okresný súd uložil za to obvinenému V. podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. za použitia § 38 ods. 7 Tr. zák., § 42 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. a § 41 ods. 2 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere osem rokov, za súčasného zrušenia výroku o treste odňatia slobody vo výmere päť mesiacov nepodmienečne, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Michalovce z 10. februára 2011, sp. zn. 3T 84/2010.

Na výkon trestu obvineného súd zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Obvinenému uložil tiež povinnosť nahradiť poškodenej spoločnosti A. škodu v sume 101,55 €.

Na základe odvolania obvineného T. V. v tejto trestnej veci opätovne rozhodoval Krajský súd v Košiciach. Tento odvolací súd v predmetnej trestnej veci rozhodol už v pôvodnom konaní o odvolaní prokurátora. Uznesením z 29. novembra 2010, sp. zn. 8To 17/2010, zrušil predchádzajúci rozsudok uvedeného okresného súdu z 15. decembra 2009, sp. zn. 3T 137/2009, vo výroku o treste (pri zachovaní výroku o vine a právnej kvalifikácie skutku). Išlo o výrok, ktorým bol obvinenému V. za uvedené trestné činy uložený podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. s použitím ustanovenia § 39 ods. 2 písm. a/ Tr. zák., § 38 ods. 2, § 36 písm. c/, § 37 písm. h/, § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov so zaradením na výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Odvolací súd vrátil vec v rozsahu zrušenia prvostupňového súdu na nové rozhodnutie.

V rámci ďalšieho odvolacieho konania, ako už bolo uvedené - na základe odvolania obvineného V., Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 23. januára 2012, sp. zn. 8To 56/2011, rozhodol podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. tak, že zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 7 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák. a § 39 ods. 1 Tr. zák. uložil obvinenému T. V. súhrnný trest odňatia slobody vo výmere dvoch rokov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. zaradil obvineného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Michalovce z 10. februára 2011, sp. zn. 3T 84/2010, (právoplatný 10. februára 2011), ktorý bol obvinenému uložený vo výmere päť mesiacov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku Krajského súdu v Košiciach podal generálny prokurátor Slovenskej republiky dovolanie v neprospech obvineného T. V.. Odôvodnil ho poukazom na ustanovenie § 371 ods. 1 písm. i/, písm. h/ Tr. por. Konkrétne krajskému súdu, ktorý správne ustálil skutok a jeho právnu kvalifikáciu vytýka, že pri rozhodovaní o treste sa dôsledne neriadil ustanoveniami § 39 ods. 1, § 41 ods. 2 Tr. zák. a § 39 ods. 1 Tr. zák. a § 321 ods. 1 písm. e/ Tr. por. Použil zmierňovacie ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák. a obvinenému uložil trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby, ktorá u zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák. pri aplikácii ustanovenia § 41 ods. 2 a § 42 ods. 1 Tr. zák. je podľa názoru generálneho prokurátora až 8 rokov.

Ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák. upravuje mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody. Už z gramatického výkladu slova „mimoriadny“ vyplýva, že postup súdu podľa tohto ustanovenia by nemal byť bežným, ale len výnimočným postupom.

Po tomto konštatovaní generálny prokurátor Slovenskej republiky hodnotí napadnuté rozhodnutie ako nepresvedčivo odôvodnené. Je nepochybné, že pomery páchatel'a odôvodňujúce aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. môžu spočívať aj v tom, že sa stará o mnohopočetnú rodinu, ale tieto osoby musia byť závislé na osobe páchatel'a, čo z výsledkov dokazovania vykonaného krajským súdom nevyplýva.

Obvinený T. V. sa v spoločnej domácnosti s manželkou stará o tri maloleté deti a mentálne postihnutého W. K.. V spoločnej domácnosti žije aj dospelý syn C. K., ktorý je evidovaný na úrade práce tak, ako ostatní dospelí členovia domácnosti. Finančný príjem rodiny, ktorá nemá 8 členov, pozostáva nielen z dávok v hmotnej núdzi, ale aj z prídavkov na maloleté deti a príspevku na opatrovanie zdravotne postihnutého maloletého W. K.. Tvrdenie obvineného, že sa stará o mnohopočetnú rodinu, ktorá je na ňom závislá, je preto nepravdivé.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky ďalej poukázal, že v odôvodnení krajského súdu absentuje vysporiadanie sa s ďalším zákonným znakom mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., a to že na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. V tejto súvislosti upriamil pozornosť na závery znaleckého posudku z odvetvia psychiatrie, podľa ktorých u obvineného ide o osobu disociálnu emočne brzdenú s agresívnymi prejavmi a ľahkým stupňom duševnej zaostalosti. Pozoruhodná je podľa generálneho prokurátora Slovenskej republiky aj skutočnosť, že krajský súd považoval uloženie úhrnného trestu odňatia slobody vo výmere dvoch rokov predchádzajúcim rozsudkom okresného súdu za použitia § 39 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. a § 41 ods. 1 Tr. zák. za neopodstatnené vzhľadom na jeho uloženie pod dolnú hranicu trestnej sadzby. Následne ale sám uložil obvinenému T. V. za použitia § 39 ods. 1 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák. a § 42 ods. 1 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody v rovnakej výmere, pod dolnou hranicou trestnej sadzby.

Na základe uvedeného generálny prokurátor Slovenskej republiky zastáva názor, že v trestnej veci obvineného V. neboli splnené zákonné podmienky na aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody. Napadnuté rozhodnutie krajského súdu je preto založené na použití nesprávneho hmotnoprávneho ustanovenia, čím bol podľa názoru generálneho prokurátora Slovenskej republiky naplnený dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. V dôsledku toho bol obvinenému V. uložený trest mimo zákonom stanovenú trestnú sadzbu, čo generálny prokurátor Slovenskej republiky považuje za naplnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v ustanoví § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por.

Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd po vyslovení, že napadnutým rozsudkom krajského súdu bol porušený zákon v ustanovení § 39 ods. 1 Tr. zák., ako aj v ustanoveniach § 41 ods. 2 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák., § 155 ods. 1 Tr. zák. a § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. v prospech obvineného T. V., tento rozsudok zrušil a prikázal Krajskému súdu v Košiciach, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Z písomného vyjadrenia obvineného T. V. podaného prostredníctvom obhajcu JUDr. Imricha Hrubého, advokáta v Michalovciach vyplýva, že dovolanie považuje za nedôvodné.

Podmienky pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody považuje obvinený za skutkové zistenia, ktorých správnosť či nesprávnosť, úplnosť alebo neúplnosť nie je možné v dovolaní skúmať. Poukázal pritom na stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorého hmotnoprávne ustanovenie § 39 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody svojou povahou a významom sa primkyna ku všeobecným hľadiskám stanoveným pre voľbu druhu trestu a jeho výmery v § 34 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Tr. zák. a nasl. Na rozdiel od ustanovení § 41, § 42 alebo ustanovenia § 47 ods. 2 Tr. zák., ktoré sú tiež hmotnoprávnej, ale kogentnej povahy, ho nemožno podriaďiť „pod nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia“ zakladajúceho dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Vychádzajúc z predchádzajúcich rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, že v neprospech obvineného by bolo možné podať dovolanie z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. vo

vzťahu k ustanoveniu § 39 Tr. zák. len v prípade, že by súd uložil obvinenému trest odňatia slobody pod sadzbu, pod ktorú ju pri použití § 39 Tr. zák. nesmie uložiť, nepovažuje ani tento dovolací dôvod za aktuálny.

Na podporu rozhodnutia krajského súdu obvinený priložil tiež rozhodnutie Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Michalovce zo 7. septembra 2012, ktorým mu bol priznaný peňažný príspevok na opatrovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím ako aj potvrdenie z 13. septembra 2012 o zlom zdravotnom stave svojej manželky.

V závere vyjadrenia obvinený T. V. navrhol, aby najvyšší súd podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky odmietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) na základe podaného dovolania zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), bolo podané osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), za splnenia ustanovenia § 372 ods. 1 Tr. por., v zákonnej lehote a mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Súčasne ale zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c/ Tr. por., lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ a písm. h/ Tr. por.

V zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolanie z dôvodu § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por. možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa.

V posudzovanom prípade tieto dôvody dovolania najvyšší súd nezistil. Krajský súd v dovolaní napadnutom rozsudku odôvodnil akými úvahami sa riadil pri hodnotení skutočností vzťahujúcich sa k ustáleniu takých pomerov páchatel'a, z ktorých súd vyvodil splnenie podmienok pre aplikáciu § 39 ods. 1 Tr. zák. pri ukladaní trestu obvinenému T. V..

Úvahy generálneho prokurátora Slovenskej republiky uvedené v dôvodoch dovolania, sú svojim obsahom polemikou s úvahami súdu v otázke splnenia podmienok pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody vzhľadom na pomery páchatel'a v zmysle § 39 ods. 1 Tr. zák. Polemikou v rovine hodnotenia dôkazov a z neho plynúcich záverov vzťahujúcich sa k uloženému trestu obvinenému.

Odhliadnuc o toho, že tieto úvahy súdu sú obsahom odôvodnenia súdneho rozhodnutia, ktoré samo o sebe nemožno napadnúť dovolaním, nie je možné opomenúť, že ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák. nemá kogentnú povahu. Je vecou súdu či v rámci voľného hodnotenia dôkazov dospeje v konkrétnom prípade k záveru, že pomery páchatel'a svojou závažnosťou presahujú „obvyklosť“ a odôvodňujú použitie tohto ustanovenia vzhľadom na ne.

Z uvedeného je zrejmé, že „pod nesprávne použitie iného hmotno-právneho ustanovenia“ v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. nie je možné podriaďiť použitie, respektíve nepoužitie hmotnoprávneho ustanovenia § 39 Tr. zák.

Rovnako neopodstatnené je tvrdenie generálneho prokurátora o uložení trestu odňatia slobody mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, a tým naplnenia dovolacieho dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. h/ Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti konštatuje, že v neprospech obvineného by bolo možné podať dovolanie z uvedeného dovolacieho dôvodu vo vzťahu k ustanoveniu § 39 Tr. zák., len ak by súd uložil obvinenému trest odňatia slobody s použitím ustanovenia o jeho mimoriadnom znížení, ale

pod ustanovenú sadzbu, pod ktorú trest odňatia slobody ani s použitím § 39 Tr. zák. nesmie uložiť.

V danom prípade je mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody v súlade s ustanovením § 39 ods. 3 písm. d/ Tr. zák., keďže obvinenému krajský súd neuložil tento trest vo výmere kratšej ako dva roky. Takto uložený trest nie je v rozpore ani s ustanovením § 41 ods. 2 Tr. zák.

Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol o neústavnosti vety tohto ustanovenia, podľa ktorej súd musel pri asperácii uložiť páchatelovi trest nad jednu polovicu upravenej trestnej sadzby odňatia slobody.

Keďže v posudzovanej veci neboli splnené podmienky dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i/ ani písm. h/ Tr. por., Najvyšší súd Slovenskej republiky bez preskúmania veci podané dovolanie na neverejnom zasadnutí odmietol podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.